

تبصره (۲۶)*

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده تسهیلات قرض الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی(ره) و سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی و دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند قرار می‌گیرد تا جهت آزادی زندانیان پرداخت کند. در صورتی که هر یک از دستگاه‌های مشمول نتوانند به هر میزان از سهمیه تسهیلات خود تا پایان آذرماه ۱۳۹۵ استفاده نمایند، سهمیه مزبور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد.

تفریغ تبصره (۲۶)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت اجرای این تبصره، برای هفده (۱۷) بانک عامل به شرح جدول شماره (۱) سهمیه تعیین نموده و در تاریخ ۱۳۹۵/۴/۱ جهت اقدام به بانک‌های ذی‌ربط ابلاغ نموده است:

جدول شماره (۱)

(مبالغ به میلیارد ریال)

ردیف	نام بانک عامل	مبلغ سهمیه اختصاص یافته		
		کمیته امداد امام خمینی(ره)	سازمان بهزیستی کشور	ستاد دیه
۱	ملی ایران	۳,۰۰۰	۶۰۰	۰
۲	کشاورزی	۸۰۰	۲۸۰	۰
۳	تجارت	۵۵۰	۱۰۰	۵۰۰
۴	پست بانک	۵۰	۰	۰
۵	مسکن	۳۰۰	۵۰	۰
۶	صادرات ایران	۱,۳۰۰	۳۰۰	۵۰۰
۷	رفاه کارگران	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰
۸	انصار	۱۰۰	۰	۰
۹	توسعه تعاون	۲۰۰	۱۵۰	۰
۱۰	پارسیان	۳۰	۵۰	۰
۱۱	سپه	۴۰۰	۱۵۰	۰
۱۲	قرض الحسنه رسالت	۲۰۰	۱۰۰	۰
۱۳	قرض الحسنه مهر	۳۰۰	۲۰۰	۰
۱۴	اقتصاد نوین	۳۰	۰	۰
۱۵	ملت	۲,۱۰۰	۷۰۰	۵۰۰
۱۶	سامان	۵۰	۰	۰
۱۷	قوامین	۹۰	۲۰	۰
جمع		۱۰,۰۰۰	۳,۰۰۰	۲,۰۰۰
جمع		۱۵,۰۰۰	۳,۰۰۰	۲,۰۰۰

* بر اساس قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مصوب ۱۳۹۵/۶/۳، عبارت «جهت آزادی» جایگزین

عبارت «به خانواده‌های معسر» شده است.

مانده تسهیلات قرض الحسنه بانکی به عنوان منابع محسوب نشده و در صورت‌های مالی بانک‌ها نشان‌دهنده آخرین وضعیت تسهیلاتی است که بازپرداخت نشده‌اند، لذا در راستای اجرای این تبصره مانده حساب‌های پس‌انداز قرض الحسنه و رشد آنها نزد سیستم بانکی به

عنوان منابع پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ملاک عمل قرار گرفته است؛ اطلاعات مربوط به منابع قرض الحسنه بانک‌های فوق‌الذکر و رشد آنها به شرح جدول شماره (۲) می‌باشد:

جدول شماره (۲)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک عامل	مانده حساب‌های قرض الحسنه		تغییر در منابع قرض الحسنه	سهامیه تعیین شده	منابع اختصاص یافته به			
		در ابتدای سال ۱۳۹۵	در پایان سال ۱۳۹۵			کمیتہ امداد امام خمینی (ره)	سازمان بهزیستی کشور	ستاد ديه	جمع
۱	ملی ایران	۹۱,۹۶۶,۲۱۰	۱۰۸,۹۱۶,۰۰۰	۱۶,۹۴۹,۷۹۰	۳,۶۰۰,۰۰۰	۳۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۴,۲۰۰,۰۰۰
۲	کشاورزی	۲۹,۵۲۷,۰۰۰	۳۳,۸۱۱,۰۰۰	۴,۲۸۴,۰۰۰	۱,۱۸۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۳۸۰,۰۰۰	۰	۱,۱۸۰,۰۰۰
۳	تجارت	۳۴,۸۰۰,۱۰۰	۳۶,۵۱۷,۰۰۰	۱,۷۱۶,۹۰۰	۱,۱۵۰,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۱,۱۵۰,۰۰۰
۴	پست بانک	۲,۵۲۵,۸۶۲	۲,۹۵۱,۲۵۷	۴۲۵,۳۹۵	۵۰,۰۰۰	۴۹,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰
۵	مسکن	۱۳,۳۹۸,۱۰۰	۱۶,۴۰۷,۶۰۰	۳,۰۰۹,۵۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۳۵۰,۰۰۰
۶	صادرات ایران	۵۴,۵۷۵,۱۹۹	۶۰,۲۷۶,۵۸۲	۵,۷۰۱,۳۸۳	۲,۱۰۰,۰۰۰	۱,۶۲۵,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۲,۴۲۵,۰۰۰
۷	رفاه کارگران	۱۷,۷۴۳,۰۰۰	۲۰,۷۸۹,۱۳۲	۳,۰۴۶,۱۳۲	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰
۸	انصار	۱۲,۵۶۰,۱۱۰	۲۴,۶۵۴,۵۲۲	۱۲,۰۹۴,۴۱۲	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	۱۰۰,۰۰۰
۹	توسعه تعاون	۳,۸۳۵,۰۰۰	۵,۴۳۵,۰۰۰	۱,۶۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۴۵۰,۰۰۰
۱۰	پارسیان	۳,۲۰۷,۲۸۱	۴,۲۲۸,۴۳۰	۱,۰۲۱,۱۴۹	۸۰,۰۰۰	۳۷,۵۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۸۷,۵۰۰
۱۱	سپه	۲۲,۵۰۳,۴۶۲	۲۷,۶۲۹,۲۳۰	۵,۱۲۵,۷۶۸	۵۵۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۵۵۰,۰۰۰
۱۲	قرض الحسنه رسالت	۶۵,۶۵۷,۵۷۸	۹۴,۱۹۰,۷۴۵	۲۸,۵۳۳,۱۶۷	۳۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۳۵۰,۰۰۰
۱۳	قرض الحسنه مهر	۳۵,۲۹۶,۰۰۰	۴۸,۹۹۸,۰۰۰	۱۳,۷۰۲,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۰	۵۰۰,۰۰۰
۱۴	اقتصاد نوین	۱,۷۶۹,۴۶۷	۲,۲۶۴,۲۲۶	۴۹۴,۷۵۹	۳۰,۰۰۰	۲۶,۱۵۰	۰	۰	۳۶,۱۵۰
۱۵	ملت	۵۷,۹۳۰,۰۰۰	۶۴,۱۸۴,۰۰۰	۶,۲۵۴,۰۰۰	۲,۳۰۰,۰۰۰	۲,۱۰۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۳,۳۰۰,۰۰۰
۱۶	سامان	۵۵۳,۰۲۳	۶۱۲,۰۰۰	۵۸,۹۶۷	۵۰,۰۰۰	۶۰,۲۵۰	۰	۰	۶۰,۲۵۰
۱۷	قوامین	۴,۵۲۷,۲۱۲	۵,۵۱۸,۰۴۵	۹۹۰,۸۳۳	۱۱۰,۰۰۰	۱۰۸,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۱۲۸,۰۰۰
	جمع	۴۵۲,۳۷۴,۶۱۴	۵۵۷,۴۵۲,۷۶۹	۱۰۵,۰۷۸,۲۰۵	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۱,۵۶۵,۹۰۰	۲,۳۰۱,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۶,۸۶۶,۹۰۰

از آنجایی که بانک‌های عامل بر اساس قانون عملیات بانکداری بدون ربا، در صورت وجود منابع می‌توانند نسبت به پرداخت تسهیلات به مشمولین اقدام نمایند، بانک‌های ملی ایران، صادرات ایران، رفاه کارگران، توسعه تعاون، پارسیان، قرض‌الحسنه رسالت، اقتصاد نوین، سامان و قوامین بیش از سهمیه تعیین شده ابلاغی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی

ایران، از محل منابع موضوع این تبصره اختصاص داده‌اند.

عملکرد تسهیلات پرداخت شده موضوع این تبصره در سال ۱۳۹۵، به تفکیک

بانک‌های عامل به شرح جدول شماره (۳) می‌باشد:

جدول شماره (۳)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک عامل	تعداد			مبلغ اختصاص یافته از محل وجوه قرض‌الحسنه				پرداختی به			جمع
		متقاضی	معرفی شده	پرداخت شده	جمع	کمپته امداد امام خمینی (ره)			ستاد دبه	سازمان بهزیستی کشور		
						ممدجویان	کارفرمایان	جمع				
۱	ملی ایران	۵۱,۳۹۵	۴۹,۹۲۸	۲۵,۲۸۵	۴,۲۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲,۹۱۳,۵۸۲
۲	کشاورزی	۱۷,۱۷۴	۱۴,۰۵۱	۵,۸۸۸	۱,۱۸۰,۰۰۰	۳۸۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۶۸,۰۰۰
۳	تجارت	۵,۲۰۹	۴,۵۴۸	۳,۶۸۰	۱,۱۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۴۹۴,۱۰۰
۴	پست بانک	۷۳۶	۶۶۶	۳۴۵	۵۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۲,۹۸۵
۵	مسکن	۱,۵۹۶	۱,۳۸۰	۹۴۳	۳۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۲,۹۳۰
۶	صادرات ایران	۲۲,۰۱۵	۱۸,۲۹۷	۷,۳۴۸	۲,۴۲۵,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۹۸۱,۵۳۳
۷	رفاه کارگران	۱۲,۹۹۹	۱۰,۹۸۶	۵,۷۲۳	۲,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۹۹۶,۲۹۸
۸	انصار	۸۴۶	۷۵۳	۷۳۴	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۶,۰۰۰
۹	توسعه تعاون	۹,۶۲۶	۸,۱۹۵	۲,۵۱۶	۴۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۹,۴۰۰
۱۰	پارسیان	۸۷۲	۵۲۷	۳۷۲	۸۷,۵۰۰	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۱,۴۳۵
۱۱	سپه	۵,۳۷۳	۴,۴۷۷	۱,۸۴۱	۵۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۳۶,۹۱۵
۱۲	قرض‌الحسنه رسالت	۶,۲۶۵	۵,۲۶۹	۱,۵۵۷	۳۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۷,۱۱۵
۱۳	قرض‌الحسنه مهر ایران	۱۲,۱۱۰	۱۰,۰۹۴	۵,۵۰۷	۵۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۶۵,۰۰۰
۱۴	اقتصاد نوین	۳۴۰	۳۳۵	۳۰۹	۳۶,۱۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۳,۶۳۸
۱۵	ملت	۵۰,۴۶۹	۴۲,۵۷۴	۲۲,۶۹۱	۲,۱۰۰,۰۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۳,۱۱۱,۹۷۹
۱۶	سامان *	۵۶۵	۵۰۴	۵۰۵	۶۰,۲۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۳,۷۴۳
۱۷	قوامین *	۷۷	۷۶	۸۰	۱۰۸,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹,۵۵۳
	جمع	۱۹۷,۶۶۷	۱۷۲,۶۶۰	۸۵,۳۲۴	۱۱,۵۶۵,۹۰۰	۳,۳۰۱,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۱,۰۹۳,۲۰۶

* علت فزونی تعداد «پرداخت شده» نسبت به «معرفی شده» در بانک‌های قوامین و سامان در سال ۱۳۹۵، ناشی از پرداخت به معرفی شدگان سال گذشته می‌باشد.

جدول شماره (۴)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک عامل	میزان تسهیلات استفاده نشده در				میزان تسهیلات انتقال یافته		
		کمیتته امداد (امام خمینی(ره) کشور	سازمان بهزیستی کشور	ستاد دیه	جمع	کمیتته امداد (امام خمینی(ره) کشور	سازمان بهزیستی کشور	ستاد دیه
۱۰	پارسیان	۱۶,۱۷۵	۱۹,۸۹۰	۰	۳۶,۰۶۵	۰	۰	۰
۱۱	سپه	۱۸۶,۵۶۵	۱۲۶,۵۲۰	۰	۳۱۳,۰۸۵	۰	۰	۰
۱۲	قرض الحسنه رسالت	۱۲۱,۲۲۵	۳۱,۶۶۰	۰	۱۵۲,۸۸۵	۰	۰	۰
۱۳	ملت	۱۸,۳۱۸	۰	۲۱۰,۴۳۵	۲۲۸,۷۵۳	۰	۰	۰
۱۴	سامان	۵,۷۶۵	۰	۰	۵,۷۶۵	۰	۰	۰
۱۵	قوامین	۱۰۳,۵۷۰	۱۴,۸۷۷	۰	۱۱۸,۴۴۷	۰	۰	۰
	جمع	۳,۲۲۱,۳۷۹	۹۹۳,۶۳۰	۱,۳۸۰,۱۶۳	۵,۹۹۵,۱۷۲	۰	۰	۰

تسهیلات پرداخت شده به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی کشور با معرفی نهادهای مذکور، در قالب قرض الحسنه صورت پذیرفته است. اعطای تسهیلات موضوع این تبصره به ستاد دیه، از طریق انعقاد قرارداد با زندانی، ستاد دیه و بانک عامل با توجه به سهمیه تعیین شده جهت آزادی زندانیان صورت پذیرفته است. تسهیلات مزبور از طریق بانک عامل به حساب دادگستری واریز و توسط مراجع قضایی در وجه افراد ذینفع صرفاً بابت اخذ رضایت جهت آزادی زندانی گردیده است. در محدوده رسیدگی‌ها، تمامی زندانیان بهره‌مند از تسهیلات موضوع این تبصره از زندان آزاد شده‌اند.

به استثناء بانک‌های قرض الحسنه مهر ایران، اقتصاد نوین و سامان که از سهمیه مقرر بیشتر پرداخت نموده‌اند، سایر بانک‌های عامل کمتر از سهمیه تعیین شده تسهیلات پرداخت کرده‌اند که **مبین عدم تحقق کامل اهداف قانون‌گذار در این تبصره می‌باشد.**

علت مغایرت بین «مبالغ اختصاص یافته» با «تسهیلات پرداختی به متقاضیان»، ناشی از دلایلی از قبیل عدم تکمیل مدارک موردنیاز، داشتن چک برگشتی و بدهی معوق در سیستم بانکی، عدم مراجعه جهت تشکیل پرونده و عدم پیگیری در مهلت زمانی مقرر توسط متقاضیان بوده که **مبین عدم تحقق کامل اهداف قانون‌گذار در این تبصره می‌باشد.**

با توجه به اینکه هیچ‌یک از دستگاه‌های اجرایی مشمول این تبصره به شرح جدول شماره (۴) به‌طور کامل از سهمیه تعیین شده در سال ۱۳۹۵ استفاده ننموده‌اند، لذا انتقال سهمیه فاقد موضوعیت بوده است:

جدول شماره (۴)

(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	نام بانک عامل	میزان تسهیلات استفاده نشده در				میزان تسهیلات انتقال یافته		
		کمیتته امداد (امام خمینی(ره) کشور	سازمان بهزیستی کشور	ستاد دیه	جمع	کمیتته امداد (امام خمینی(ره) کشور	سازمان بهزیستی کشور	ستاد دیه
۱	ملی ایران	۱,۱۶۲,۵۰۹	۱۲۳,۹۰۹	۰	۱,۲۸۶,۴۱۸	۰	۰	۰
۲	کشاورزی	۲۳۲,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰	۰	۴۱۲,۰۰۰	۰	۰	۰
۳	تجارت	۲۱۳,۹۰۰	۲۲,۰۰۰	۴۲۰,۰۰۰	۶۵۵,۹۰۰	۰	۰	۰
۴	پست بانک	۱۶,۷۰۵	۳۱۰	۰	۱۷,۰۱۵	۰	۰	۰
۵	مسکن	۱۸۴,۴۱۰	۴۲,۶۶۰	۰	۲۲۷,۰۷۰	۰	۰	۰
۶	صادرات ایران	۸۳۵,۶۹۰	۱۷۹,۰۶۵	۴۲۸,۷۱۲	۱,۴۴۳,۴۶۷	۰	۰	۰
۷	رفاه کارگران	۴۵۲,۰۰۱	۲۳۰,۶۸۵	۳۲۱,۰۱۶	۱,۰۰۳,۷۰۲	۰	۰	۰
۸	انصار	۴,۰۰۰	۰	۰	۴,۰۰۰	۰	۰	۰
۹	توسعه تعاون	۶۸,۵۴۶	۲۲,۰۵۴	۰	۹۰,۶۰۰	۰	۰	۰